

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Lukášem Hlouchem, Ph.D., ve věci

žalobce: **A. M. A.**
nar. X
t. č. pobytem X
doručovací adresa: X

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra České republiky**
poštovní schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 11. 2021, č. j. OAM-407/ZA-ZA11-P05-2018,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá.**
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobou podanou ke Krajskému soudu v Brně (dále též „krajský soud“) brojil žalobce proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 11. 2021, č. j. OAM-407/ZA-ZA11-P05-2018 (dále též „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaný rozhodl o žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany tak, že mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění ke dni vydání napadeného rozhodnutí (dále jen „zákon o azylu“), neudělil.

II. Napadené rozhodnutí

2. Žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí shrnul dosavadní postup ve věci, přičemž zdůraznil, že se v případě žalobce jedná o jeho v pořadí druhou žádost o udělení mezinárodní ochrany. Zde žalovaný připomněl zejména rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2017, č. j. 1 Azs 227/2017-33 (dále jen „zrušující rozsudek“), jímž kasační soud rozhodnutí Krajského soudu v Hradci Králové společně s rozhodnutím žalovaného ze dne 15. 3. 2016, č. j. OAM-1079/ZA-ZA04-K03-2015 (dále jen „zrušené rozhodnutí“), zrušil a se závazným právním názorem vrátil věc žalovanému k dalšímu řízení. Protože se však žalovanému v pokračujícím správním řízení nepodařilo pobyt žalobce zjistit, řízení o udělení mezinárodní ochrany pro neznámý pobyt žalobce zastavil. Vzhledem k tomu, že žalobce v nynější žádosti o udělení mezinárodní ochrany odkázal na zcela totožné důvody jako v předchozím řízení, posoudil žalovaný druhou žádost žalobce ve světle závazného právního názoru vysloveného ve zrušujícím rozsudku.
3. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí plyne, že žalovaný posuzoval azylový příběh žalobce s ohledem na předmět řízení o udělení mezinárodní ochrany zejména ve vztahu k zemi jeho posledního trvalého bydliště, tj. Libanonu. Žalovaný vyhodnotil individuální příběh žalobce, přičemž dospěl k závěru, že v případě žalobce zákonné podmínky pro udělení mezinárodní ochrany naplněny nebyly.
4. Ohledně udělení azylu ve smyslu § 12 odst. 1 zákona o azylu žalovaný setrval na dosavadních závěrech vyjádřených ve zrušeném rozhodnutí. Zopakoval, že žalobce ani jeho rodinní příslušníci nebyli nikdy v Libanonu členy žádné politické strany nebo organizace. Sám žalobce navíc popřel, že by byl jakkoliv politicky aktivní. Pokud jde o vyjádření žalobce, že byl v Sýrii zadržen hnutím Hizballáh proto, že bojuje na straně protivládních sil, a tedy zastává opačné politické názory, považuje žalovaný toto tvrzení za pouhou domněnku založenou na nepodložených úvahách žalobce.
5. Co se týče azylového důvodu podle § 12 odst. 2 zákona o azylu, nedospěl žalovaný k závěru, že by mohl žalobce v Libanonu pociťovat odůvodněnou obavu z pronásledování z důvodů v tomto ustanovení uvedených. V kontextu toho žalovaný posoudil problémy žalobce s hnutím Hizballáh na libanonském území. Přitom dovodil, že po pečlivém prostudování azylového příběhu nelze žalobcem popisované obtíže v žádném případě považovat za takové potíže, které by svým stupněm, intenzitou a opakovností dosahovaly pronásledování ve smyslu zákona o azylu; žalovaný považuje chování členů hnutí Hizballáh sice za obtěžující, nikoli však vůči žalobci za protiprávní či dokonce dosahující míry pronásledování. Dále se žalovaný zabýval postavením organizace Hizballáh v Libanonu.
6. Po vyhodnocení podkladových informací žalovaný uzavřel, že ačkoliv Hizballáh představuje v Libanonu dominantní hnutí, nelze jej považovat za součást oficiálních libanonských státních struktur či státních orgánů, ani jej nelze v žádném případě označit za organizaci ovládající celý Libanon nebo podstatnou část jeho území. Oficiální státní orgány jsou na jimi kontrolovaném území, kterého je většina, schopny žalobci zajistit před jednáním členů Hizballáhu dostatečnou a účinnou ochranu, pokud by ji skutečně reálně potřeboval a požádal o ni. Žalobce se však s žádostí o pomoc na libanonské státní orgány vůbec neobrátil. Podle žalovaného pak mohl žalobce svou situaci úspěšně vyřešit taktéž využitím institutu vnitřního přesídlení.

7. Následně se žalovaný rozsáhle věnoval postavení palestinských uprchlíků v Libanonu. Shrnul, že ačkoliv je situace palestinských uprchlíků v Libanonu komplikovaná, nedosahuje stupněm, intenzitou ani opakovaností pronásledování ve smyslu zákona o azylu.
8. Po zhodnocení azylového příběhu žalobce žalovaný rovněž nezjistil žádný zvláštního zřetele hodný důvod pro udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu. Stejně tak individuální azylový příběh žalobce nesplňuje zákonné podmínky pro udělení mezinárodní ochrany ve formě doplňkové ochrany, neboť žalobci v případě jeho návratu do Libanonu skutečné nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 zákona o azylu nehrozí.

III. Žaloba

9. V žalobě a jejím doplnění žalobce uvedl, že vydáním napadeného rozhodnutí žalovaný porušil § 3 a § 68 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění ke dni vydání napadeného rozhodnutí (dále jen „s. ř.“), § 12 a § 14a zákona o azylu, jakož i čl. 3, 5 a 8 Evropské úmluvy o lidských právech (dále jen „EÚLP“). Žalovaný nedostatečně zjistil skutkový stav věci, v důsledku čehož nepřihlédl ke všem relevantním okolnostem, a tudíž nesprávně aplikoval § 12, § 14 a § 14a zákona o azylu.
10. Žalobce se domnívá, že splňuje podmínky pro udělení azylu. V tomto ohledu zdůraznil, že v minulosti čelil problémům s hnutím Hizballáh. Jeho členové jej v Sýrii zadrželi, unesli a následně mučili. Po zaplacení výkupného jej posléze propustili. Žalobce má za to, že k jeho zadržení došlo kvůli přesvědčení členů hnutí, že jel do Sýrie s Hizballáhem bojovat. Následně měl žalobce s hnutím Hizballáh problémy po návratu do Libanonu; Hizballáh zadržel rovněž jeho bratra. Přímo žalobce členové Hizballáhu konfrontovali v budově fakulty, kdy se žalobci podařilo uniknout jiným východem. Po této zkušenosti se žalobce ukryl u kamaráda a následně uprchl do Evropy. V této souvislosti žalobce doplnil, že by vnitřní přesídlení v rámci Libanonu jeho problémy s ohledem na rozšíření hnutí Hizballáh v této zemi nijak neřešilo.
11. Zároveň žalobce namítal, že podmínky palestinských uprchlíků v Libanonu nejsou vyhovující; palestinstí uprchlíci zde čelí diskriminaci a systematické segregaci. Žalobce odkázal na zprávu organizace Peace Direct, podle které žijí Palestinci v Libanonu v odloučených táborech, které jsou někdy obehnané oddělovacími zdmi, ostatními dráty a případně jsou pod vojenským dohledem. Palestinským uprchlíkům je současně odíráán přístup k řadě profesí, jsou nuceni pracovat za minimální mzdu a čelí vykořisťování. Většina palestinských uprchlíků žije pod hranicí chudoby a situace v palestinských táborech je nestabilní. Předestřené problémy jsou pak ještě umocněny koronavirovou a finanční krizí. Žalovaný při svém hodnocení situace Palestinců v Libanonu vycházel ze Zprávy o postavení palestinských uprchlíků v Libanonu z ledna 2020, která uvedené události nezohledňuje, protože ji žalobce považuje za neaktuální.
12. Podle žalobce měl žalovaný vzhledem k jeho azylovému příběhu zvážit též možnost udělení humanitárního azylu. Své závěry o jeho neudělení žalovaný nepodložil žádnými relevantními informacemi o zemi posledního trvalého bydliště žalobce. Žalovaný v napadeném rozhodnutí dostatečně nezduvodnil, proč není podle jeho názoru možné žalobci humanitární azyl udělit.

13. Konečně žalobce namítal, že v jeho případě byly splněny podmínky pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 2 písm. b) a d) zákona o azylu. Žalobci v případě jeho návratu do Libanonu hrozí vážná újma v podobě mučení či jiného nelidského zacházení; takový postup je v rozporu s čl. 3 EÚLP. Při hodnocení vážné újmy pak žalovaný vycházel z judikатурních závěrů, které nejsou v posuzované věci aplikovatelné. Vycestování žalobce je taktéž v rozporu s mezinárodními závazky České republiky, neboť zasahuje do práv zaručených EÚLP.

IV. Vyjádření žalovaného

14. Ve svém vyjádření ze dne 19. 1. 2022 žalovaný sdělil, že se žalobními námitkami nesouhlasí, neboť tyto nedokládají namítaná porušení zákonných ustanovení. Při rozhodování žalovaný vzal v úvahu tvrzené skutečnosti a přihlédl k nim. Rovněž shromáždil adekvátní a aktuální informace o situaci palestinských uprchlíků v Libanonu. Žalovaný vycházel z dostatečně zjištěného stavu věci, který svým obsahem odpovídá předpokladům nezbytným pro vydání rozhodnutí. Zároveň má za to, že přijaté řešení reaguje na konkrétní okolnosti daného případu a je patřičným způsobem odůvodněno. V průběhu správního řízení potom žalovaný postupoval v souladu s příslušnými právními normami.
15. Okolnosti vzbuzující obavy žalobce žalovaný nepominul, nýbrž pouze konstatoval, že důvody podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany je nezbytné posuzovat k zemi posledního trvalého pobytu žalobce. V případě žalobce žalovaný neshledal žádné okolnosti, jež by pro důvodnost obav z pronásledování svědčily; důvody udělení azylu tudíž u žalobce absentují. Je tomu tak i ve vztahu k humanitárnímu azylu, neboť ve správním řízení nebyly zjištěny žádné okolnosti zvláštního zřetele hodné, pro něž by měla být žalobci tato výjimečná forma azylu udělena.
16. Žalovaný dále odmítl, že by žalobce zkrátil na jeho právech neudělením doplňkové ochrany. Žádost žalobce posoudil velmi podrobně ve vztahu ke všem v úvahu připadajícím variantám ve smyslu § 14a odst. 2 zákona o azylu. Žalobcem prezentovaný azylový příběh neobsahuje žádné indicie, že by v případě svého návratu mohl být s příslušnou mírou pravděpodobnosti vystaven skutečnému nebezpečí vážné újmy, ať již v podobě mučení, nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání, nebo v podobě rozporu vycestování s mezinárodními závazky České republiky.
17. Žalovaný považuje napadené rozhodnutí za věcně správné, zákonné a přezkoumatelné. Proto zdejšímu soudu navrhl, aby žalobu jako nedůvodnou v plném rozsahu zamítl.

V. Správní spis

18. Ve správním spisu se nachází zejména záznam o poskytnutí údajů k žádosti o mezinárodní ochranu a protokol o pohovoru k dané žádosti, obojí ze dne 16. 5. 2018. Obsahem správního spisu je i kopie spisové dokumentace z předchozího řízení o udělení mezinárodní ochrany.
19. V rámci provedeného pohovoru žalobce mj. sdělil, že o mezinárodní ochranu žádá proto, že byl při návštěvě matky v Sýrii zadržen členy hnutí Hizballáh, kteří jej věznili a mučili. Poté, co za něj rodina zaplatila požadované peníze, byl propuštěn. Následně vyhledali členové hnutí Hizballáh žalobce na území Libanonu, avšak tomu se podařilo uniknout. Obratem Hizballáh zadržel jeho bratra. Jelikož měl žalobce strach z pronásledování, rozhodl se Libanon opustit a vycestovat do Švédska a poté do Dánska. Odtud byl v rámci

dublinského řízení poslán do České republiky. V Libanonu nepožádal státní orgány o pomoc proto, že hnutí Hizballáh je příliš mocné, a i státní orgány jsou vůči němu bezbranné. Své problémy neřešil přestěhováním do jiné části země, neboť Libanon je příliš malý. V Libanonu v minulosti žalobce se státními orgány žádné problémy neměl.

20. Za účelem vydání napadeného rozhodnutí byly do správního spisu zařazeny následující podklady: Informace OAMP Libanon: Politická situace, Hizballáh, sunnitský extrémismus, bezpečnostní situace ze dne 4. 11. 2019, Zpráva Ministerstva zahraničních věcí USA o dodržování lidských práv v roce 2019: Libanon ze dne 11. 3. 2020, Informace OAMP Libanon: Postavení Palestinců registrovaných UNRWA v Libanonu ze dne 20. 1. 2020, Výroční zpráva Ministerstva zahraničních věcí USA o svobodě vyznání za rok 2019: Libanon ze dne 10. 6. 2020, Informace MZV ČR č. j. 137911-6/2019-LPTP ze dne 12. 3. 2020. Žalobci bylo umožněno, aby se s podklady rozhodnutí seznámil; žalobce si tyto podklady vyfotografoval a ve vztahu k nim ničeho nenamítal. Posléze podklady rozhodnutí doplnil o pracovní smlouvu ze dne 29. 6. 2020. Následně bylo vydáno napadené rozhodnutí, které je v současné době předmětem soudního přezkumu.

VI. Posouzení věci krajským soudem

21. Žaloba byla podána osobou oprávněnou (§ 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“) a ve lhůtě stanovené v § 32 odst. 1 zákona o azylu.
22. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 1 s. ř. s.) podle skutkového a právního stavu zjištěného s přihlédnutím k čl. 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. června 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (tzv. procedurální směrnice). Krajský soud dále vycházel ze zákona o azylu v platném a účinném znění ke dni vydání napadeného rozhodnutí žalovaného (srov. čl. II přechodných ustanovení zákona č. 173/2023 Sb. účinného ode dne 1. 7. 2023).
23. Soud ve věci nařídil **ústní jednání**, které se uskutečnilo dne 15. 8. 2023 za přítomnosti žalobce a zástupkyně žalovaného. Krajský soud shrnul obsah napadeného rozhodnutí a konstatoval soudní a správní spis. Žalobce k věci zejm. uvedl, že se po léta potýká s negativními rozhodnutími ve věci mezinárodní ochrany. K detailům svého azylového příběhu již nic dalšího neuvedl. V rámci doplnění dokazování předložil kopii oddacího listu vydaného Úřadem městské části Brno-Bystrc ze dne 20. 6. 2023. Uvedl, že chce v České republice zůstat, má tu práci a nyní i těhotnou manželku. Krajský soud touto listinou provedl důkaz. Další důkazy účastníci nepředložili, a proto krajský soud dokazování ukončil. V konečných návrzích účastníci setrvali na svých návrzích.
24. Žaloba **není důvodná**.
25. Žalobní body směřují proti tvrzenému nesprávnému posouzení žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany. Z obsahu žaloby (resp. jejího doplnění) plyne, že žalobce spatřuje nezákonnost napadeného rozhodnutí v tom, že žalovaný nedostatečně zjistil skutkový stav věci a svá tvrzení dostatečně nepodložil. Jelikož žalovaný při hodnocení žádosti žalobce nepřihlédl ke všem relevantním okolnostem, měl aplikovat § 12, § 14 a § 14a zákona o azylu nesprávně. Žalobce má za to, že individuální okolnosti jeho azylového

příběhu zavdávají dostatečný důvod pro to, aby mu v České republice byla udělena mezinárodní ochrana formou azylu dle § 12 příp. § 14 zákona o azylu či doplňková ochrana dle § 14a zákona o azylu.

26. Z žalobní argumentace je patrné, že žalobce podal (svou v pořadí druhou) žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice ze dvou důvodů. Zaprvé v zemi posledního trvalého bydliště čelil pronásledování ze strany hnutí Hizballáh, jehož členové jej již v minulosti v sousední Sýrii unesli a mučili. Žalobce má důvodnou obavu, že v případě svého návratu do Libanonu by jej členové Hizballáhu mohli opětovně vyhledat, protože mu hrozí nebezpečí vážné újmy na životě a zdraví. Jako druhý důvod své žádosti o mezinárodní ochranu žalobce uvedl všeobecně nevyhovující podmínky palestinských uprchlíků v Libanonu, kteří zde čelí soustavnému porušování základních práv a diskriminaci. Těmto důvodům žalovaný nepřiložil dostatečnou váhu, protože zatížil napadené rozhodnutí vadou nezákonnosti.
27. Krajský soud ze správního spisu předně ověřil skutková zjištění provedená žalovaným v této věci. Zjistil, že žalobce podal dne 11. 5. 2018 (v pořadí druhou) žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice. Žalobce upřesnil, že je osobou bez státní příslušnosti, narodil se v Libanonu (v Bejrútu), je palestinské národnosti, hovoří arabským jazykem a vyznává islám. Do České republiky žalobce přicestoval bez dokladů; svůj cestovní pas měl ztratit ve Švédsku před 3 lety. Dále sdělil, že je svobodný a bezdětný. Politické přesvědčení žalobce nemá a nikdy nebyl členem žádné politické strany ani nebyl politicky nijak aktivní. Jeho posledním místem bydliště ve vlasti byl Bejrút, ulice Kornesh Almazraa. Žalobce je zdravý, s ničím se neléčí, neužívá žádné léky, občas jej bolí hlava. Za důvod podání své žádosti o mezinárodní ochranu žalobce označil, že v Libanonu nyní proti sobě bojují sunnitě a šiitě, protože se tam nechce vrátit.
28. Při pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany dne 16. 5. 2018 žalobce doplnil, že od okamžiku podání předchozí žádosti v Libanonu ke změně poměrů nedošlo, situace je zde čím dál horší. Vylíčil rovněž svůj kontakt s hnutím Hizballáh. Při návštěvě matky na území Sýrie jej členové tohoto hnutí zadrželi, uvěznili, mučili a požadovali za jeho propuštění peníze. Po jejich zaplacení se žalobce ze Sýrie vrátil zpět do Libanonu. Zde jej členové hnutí Hizballáh opětovně vyhledali na univerzitě, avšak žalobci se podařilo uprchnout. Žalobce sdělil, že dodnes neví, z jakého důvodu jej členové hnutí Hizballáh hledali ani proč jej chtěli zadržet. Jelikož uprchl, zadržel Hizballáh jeho bratra s cílem přimět jej, aby se mu sám přihlásil. Po incidentu s Hizballáhem pobýval žalobce u kamarádů v Bejrútu v palestinském táboře; od kontaktu na univerzitě s členy Hizballáhu do styku nepřišel. Do Evropy vycestoval již se záměrem požádat zde o mezinárodní ochranu. Libanonské státní orgány o pomoc nepožádal proto, že Hizballáh je v Libanonu tak mocný, že ani státní orgány nemohou nic dělat a Hizballáhu se bojí. Zabíjení je zde na denním pořádku. Své problémy žalobce neřešil přestěhováním do jiné částí země, neboť Libanon je strašně malý. Při návratu do Libanonu vyjádřil žalobce obavy, že by na něj členové Hizballáhu čekali na letišti, aby jej zadrželi. Rodina žalobce žijící v Libanonu s hnutím Hizballáh žádné problémy (s výjimkou zadržení žalobcova bratra) nemá, ale členové hnutí rodinu opakovaně navštěvují a na žalobce se vyptávají. S libanonskými státními orgány žalobce nikdy žádné problémy neměl.
29. Podle § 28 odst. 1 zákona o azylu se udělí mezinárodní ochrana ve formě azylu nebo doplňkové ochrany; shledá-li ministerstvo při svém rozhodování, že jsou naplněny důvody pro udělení azylu podle § 12, § 13 nebo § 14, udělí azyl přednostně.

30. Žalovaný postupoval v souladu s právními předpisy, když nejprve vyhodnotil důvody žalobce pro podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany, resp. důvody uváděné při pohovoru k podané žádosti, přičemž tyto musel zhodnotit z hlediska naplnění zákonných důvodů pro udělení azylu. Jak vyplývá z napadeného rozhodnutí, což odpovídá i obsahu správního spisu, vycházel žalovaný při hodnocení azylového příběhu žalobce z informací, které shromáždil v průběhu správního řízení ohledně politické a bezpečnostní situace, dodržování lidských práv, postavení palestinských uprchlíků a působení hnutí Hizballáh v Libanonu (Informace OAMP Libanon: Politická situace, Hizballáh, sunnitský extrémismus, bezpečnostní situace ze dne 4. 11. 2019, Zpráva Ministerstva zahraničních věcí USA Libanon: Zpráva o dodržování lidských práv za rok 2019 ze dne 11. 3. 2020, Informace OAMP Libanon: Postavení Palestinců registrovaných UNRWA v Libanonu ze dne 20. 1. 2020, Zpráva Ministerstva zahraničních věcí USA Libanon: Výroční zpráva o svobodě vyznání za rok 2019 ze dne 10. 6. 2020, Informace MZV ČR, č. j. 137911-6/2019-LPTP ze dne 12. 3. 2020).
31. Krajský soud důkladně přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů, přičemž závěry žalovaného pečlivě vyhodnotil též ve světle závazného právního názoru Nejvyššího správního soudu vysloveného ve zrušujícím rozsudku. Jelikož žalobce v první řadě namítal, že žalovaný nesprávně posoudil naplnění zákonných podmínek udělení azylu, přistoupil krajský soud k přezkumu napadeného rozhodnutí a přezkoumal azylový příběh žalobce nejprve ve vztahu k podmínkám udělení azylu ve smyslu § 12 zákona o azylu.

A) Podmínky pro udělení azylu

32. Krajský soud předesílá, že institut azylu slouží lidem, jež jsou v zemi původu pronásledováni ze zákonem stanovených důvodů (§ 12 zákona o azylu), a obecně nepředstavuje prostředek pro řešení jakýchkoliv problémů (osobních, rodinných či ekonomických) v zemi původu. Azyl lze aplikovat pouze v omezeném počtu případů ve smyslu zákonem stanovených podmínek. Legalizace pobytu se záměrem vyhnout se případným nepříznivým důsledkům nezákonného pobytu na území České republiky není sama o sobě důvodem pro mezinárodní ochranu formou azylu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 9. 2006, č. j. 4 Azs 442/2005-43; rozhodnutí je dostupné na www.nssoud.cz).
33. Podle § 12 písm. a) zákona o azylu se azyl udělí cizinci, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že je cizinec pronásledován za uplatňování politických práv a svobod.
34. S ohledem na dikci citovaného ustanovení bylo třeba skutková zjištění (žalobcem tvrzené důvody pro podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany) podřadit pod zákonné podmínky udělení azylu v citovaném ustanovení. Ze správního spisu a i z podané žaloby soud zjistil, že žalobce v průběhu správního řízení neuvedl žádné skutečnosti, na základě kterých by bylo možno učinit závěr, že vyvíjel ve své vlasti činnost směřující k uplatňování politických práv a svobod ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu, za kterou by byl (azylově relevantním způsobem) pronásledován. Ve své žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalobce výslovně sdělil, že nemá politické přesvědčení, nikdy nebyl členem žádné politické strany ani nijak politicky aktivní. V průběhu správního řízení žalobce neuváděl, že by se ve své vlasti jakkoliv politicky angažoval, nebo že by měl v zemi svého posledního trvalého bydliště potíže spojené s uplatňováním politických

práv a svobod. Také při pohovoru k podané žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalobce výslovně popřel, že by měl ve vlasti v minulosti problémy se státními orgány, úřady, soudy, policií či armádou. Zcela totožné závěry plynou i z materiálů k předchozímu řízení o udělení mezinárodní ochrany (prvotní žádosti o udělení mezinárodní ochrany ze dne 17. 12. 2015), kde žalovaný své členství v politických stranách či organizacích vyloučil.

35. Co se týče možného politicky motivovaného zadržení a mučení žalobce na území Sýrie, jak ve zrušujícím rozsudku naznačil Nejvyšší správní soud, krajský soud i zde dospěl k závěru, že nic nenaznačuje tomu, že by k incidentu v Sýrii (jehož pravdivost tímto krajský soud nijak nezpochybňuje) došlo z důvodu uplatňování politických práv a svobod. Jak již bylo uvedeno výše, žalobce opakovaně vypověděl, že nikdy nebyl členem žádného politického uskupení a nemá žádné politické přesvědčení. Obdobné platí též o jeho rodině. Z toho krajský soud dovodil, že se žalobce o politiku nijak zvlášť nezajímá, neangažuje se v ní, a svá politická práva a svobody aktivně nevykonává. Podle soudu je krajně nepravděpodobné, aby žalobce, který svá politická práva v zemi svého posledního trvalého bydliště (Libanon) podle svého tvrzení nikdy žádným způsobem nevykonával a ani o to nejevili zájem, tato aktivně uplatňoval na území Sýrie. Ani z obsahu správního spisu ani z podané žaloby) potom žádné indicie v tom směru, že by měl být žalobce v Sýrii členy hnutí Hizballáh konfrontován právě pro výkon svých politických práv a svobod, neplynou. Pouhá domněnka žalobce, že jej hnutí Hizballáh zadrželo z přesvědčení, že do Sýrie odjel proti tomuto hnutí bojovat, sama o sobě v kontextu výše uvedeného o uplatňování politických práv nesvědčí.
36. Třebaže se soud se závěrem žalovaného, že k událostem v Sýrii s největší pravděpodobností nedošlo z důvodů politických, ve výsledku ztotožnil, musí konstatovat, že v tomto ohledu nalezl v odůvodnění napadeného rozhodnutí logické rozpory. Je v rozporu s pravidly formální logiky, pokud žalovaný na jedné straně (a to opakovaně na vícero místech odůvodnění napadeného rozhodnutí) upozorňuje, že incident v Sýrii není předmětem správního řízení, na straně druhé se jeho průběhem po věcné stránce podrobně zabývá a azylově relevantně [ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu] jej hodnotí. Poněvadž se však žalovaný událostí v Sýrii fakticky zabýval a azylově relevantně ji vyhodnotil, tedy postupoval ve prospěch žalobce, jakož i v souladu se závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu, krajský soud v uvedených nesrovnalostech vadu řízení způsobující nepřezkoumatelnost (pro nesrozumitelnost) napadeného rozhodnutí neshledal.
37. Jelikož v řízení nebylo prokázáno, že by byl žalobce ve vlasti pronásledován pro uplatňování politických práv a svobod ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu, nemohl mu být azyl podle tohoto ustanovení udělen. Krajský soud se v tomto ohledu ztotožnil se závěry žalovaného, že žalobce podmínky pro udělení azylu ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu nesplňuje.
38. Podle § 12 písm. b) zákona o azylu se azyl udělí cizinci, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

39. S ohledem na žalobcem tvrzené důvody podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany, jeho tvrzení při pohovoru k této žádosti, průběh správního řízení a podklady v něm shromážděné a tvrzení obsažená ve správní žalobě nebylo možné dospět k závěru, že by žalobce mohl v zemi svého posledního trvalého bydliště pociťovat odůvodněnou obavu z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názoru anebo že by mu zde takové pronásledování v případě návratu hrozilo. Krajský soud tak přisvědčil správnosti závěrů žalovaného, který žalobci azyl podle § 12 písm. b) zákona o azylu neudělil, neboť podmínky tohoto ustanovení naplněny nebyly.
40. Žalobce se domnívá, že podmínky citovaného ustanovení splňuje zejména z toho důvodu, že jej pronásleduje hnutí Hizballáh. Konkrétně uvedl, že po incidentu v Sýrii (při němž byl členy hnutím Hizballáh zadržen, unesen, mučen a po zaplacení výkupného propuštěn) jej členové tohoto hnutí znovu vyhledali, tentokrát v Libanonu na univerzitě. Žalobci se však podařilo vymluvit na zkoušku a uprchnout zadním vchodem budovy fakulty. Po této zkušenosti se žalobce skrýval u kamarádů v Bejrútu v palestinském táboře. Následně si vyřídil potřebné vízum a ze strachu před dalším pronásledováním vycestoval do Evropy. Žalobce je toho názoru, že žalovaný nedostatečně zjistil skutkový stav věci a nepřihlédl ke všem relevantním okolnostem, příp. těmto nepřiložil v kontextu okolností jeho azylového příběhu dostatečnou váhu. K tomu soud uvádí následující argumentaci.
41. V první řadě je třeba uvést, že není pravdou, že by žalovaný nedostatečným způsobem posoudil politické a bezpečnostní poměry v Libanonu a nezjistil tak řádně skutkový stav věci. K bezpečnostní situaci v Libanonu, vč. působení hnutí Hizballáh na jeho území a situace palestinských uprchlíků, si žalovaný vyžádal před vydáním napadeného rozhodnutí v období od září 2019 do června 2020 množství zpráv, konkrétně Informaci OAMP Libanon: Politická situace, Hizballáh, sunnitský extrémismus, bezpečnostní situace ze dne 4. 11. 2019, Zprávu Ministerstva zahraničních věcí USA Libanon: Zpráva o dodržování lidských práv za rok 2019 ze dne 11. 3. 2020, Informaci OAMP Libanon: Postavení Palestinců registrovaných UNRWA v Libanonu ze dne 20. 1. 2020, Zprávu Ministerstva zahraničních věcí USA Libanon: Výroční zpráva o svobodě vyznání za rok 2019 ze dne 10. 6. 2020 a Informaci MZV ČR, č. j. 137911-6/2019-LPTP ze dne 12. 3. 2020). S obsahem informačních zdrojů se žalobce seznámil (vyfotil si je na mobilní telefon), přičemž nenavrhoval jejich doplnění o žádné další podklady. Současně se nechtěl ke zdrojům informací ani ke způsobu jejich využití vyjádřit. Pouze sdělil, že k předloženým informacím nemá žádný komentář a doplnil, že se situace v Libanonu stále zhoršuje. Veškeré informační zdroje tvoří nedílnou součást správního spisu.
42. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí je jasné patrné, že žalovaný hodnotil azylový příběh žalobce v kontextu zajištěných podkladů o situaci v zemi jeho posledního trvalého bydliště. S ohledem na důvody žádosti o udělení mezinárodní ochrany věnoval zvláštní pozornost otázce působení hnutí Hizballáh na území Libanonu. V této souvislosti z Informace OAMP Libanon: Politická situace, Hizballáh, sunnitský extrémismus, bezpečnostní situace ze dne 4. 11. 2019 zjistil, že Hizballáh je libanonská šíitská politická a militantní organizace. Po svém vzniku během libanonské občanské války v roce 1982 se hnutí zformovalo do podoby stabilní a vlivné organizace s pevnou organizační strukturou zahrnující kromě politické organizace též ozbrojené křídlo, jakož i širokou síť subjektů poskytujících rozsáhlé zdravotnické, sociální, vzdělávací,

charitativní a podpůrné služby, vč. služeb základní infrastruktury. Po podpisu Charty národního usmíření (tzv. Táífské dohody), jež ukončila libanonskou občanskou válku, prošel Hizballáh vnitřní reformou a zapojil se do politiky. Ideologie Hizballáhu je inspirována učením íránského duchovního a politického vůdce ájatolláha Chomejního a v libanonském politicko-společenském systému reprezentuje především zájmy šíitských muslimů. Hizballáh je jedním z hlavních spojenců syrské vlády a členové jeho ozbrojené složky bojují bok po boku syrské armády. Hizballáh politicky a *de facto* i vojensky, prostřednictvím svého ozbrojeného křídla, kontroluje převážně šíitské části země, jako je předměstí Bejrútu, údolí Bekáa v severovýchodní části Libanonu a dále jižní část země. Faktická kontrola těchto oblastí je uznávána i libanonskou armádou. Ozbrojená složka Hizballáhu je nejvýznamnější a nejsilnější ozbrojenou milicí v Libanonu. Ministerstvo zahraničních věcí USA, jakož i EU, řadí Hizballáh na seznam teroristických organizací.

43. Z Výroční zprávy Ministerstva zahraničních věcí USA: Libanon ze dne 10. 6. 2020 vyplývá, že organizace Hizballáh, má nadále kontrolu nad určitou částí území, zejména nad jižními předměstími Bejrútu a nad jižními hranicemi země, přičemž obě tyto části území jsou obývány převážně šíitskými muslimy. Na těchto územích potom Hizballáh poskytuje řadu základních služeb, například zdravotní péči, vzdělávání, potravinovou pomoc, opravy infrastruktury, zajišťování vnitřní bezpečnosti. Nadále se objevovaly zprávy, že Hizballáh ovládá přístup do čtvrtí a lokalit, které jsou pod jeho kontrolou, mimo jiné na jižním předměstí Bejrútu a v určitých částech údolí Bekáa a jižního Libanonu.
44. Vycházejíc z výše uvedených informačních zdrojů (s nimiž se žalobce řádně seznámil a jejichž správnost a úplnost nijak nerozporoval) nemá krajský soud pochybnosti o tom, že Hizballáh na území Libanonu představuje dominantní hnutí s výsadním postavením. Zároveň však z nashromážděných zpráv souladně vyplývá, že Hizballáh nekontroluje celé území Libanonu, nýbrž pouze jeho určité oblasti, konkrétně jižní předměstí hlavního města Bejrútu, údolí Bekáa na severovýchodě země a oblasti situované na jihu země. Na základě toho lze nepochybně dovodit, že zbytek území Libanonu je pod oficiální kontrolou mezinárodně uznávané libanonské vlády a libanonských bezpečnostních složek.
45. Ve vztahu k těmto oblastem potom Zpráva Ministerstva zahraničních věcí USA Libanon ze dne 11. 3. 2020 souhrnně uvádí, že odpovědnost za vymáhání práva zde nesou Vnitřní bezpečnostní síly (Internal Security Forces, ISF) spadající pod ministerstvo vnitra. Těmuž ministerstvu podřízené Ředitelství obecné bezpečnosti (Directorate of General Security, DGS) pak odpovídá za ochranu hranic a zároveň za některé otázky v oblasti bezpečnosti. Libanonské ozbrojené síly (Lebanese Armed Forces, LAF) podléhající ministerstvu obrany oproti tomu zajišťují vnější bezpečnost a schvalují zatýkání a zadržování podezřelých osob z důvodu ochrany národní bezpečnosti. Taktéž se podílely na zatýkání obchodníků s drogami, regulaci protestních akcí, vynucování stavebních předpisů týkajících se přístřeší pro uprchlíky a zasahovaly i v případě nutnosti zabránit násilí mezi soupeřícími frakcemi. Generální ředitelství státní bezpečnosti (General Directorate of State Security, GDSS) se pak zodpovídá premiérovi skrze Vrchní radu obrany státu (Higher Defense Council) a nese odpovědnost za vyšetřování v případě špionáže a dalších záležitostí týkajících se národní bezpečnosti. Civilním správním orgánům se daří udržovat si kontrolu nad vládními ozbrojenými silami i nad dalšími bezpečnostními složkami, přestože palestinské bezpečnostní síly a milice, zahraniční teroristická

organizace Hizballáh a další extrémistické skupiny v zemi působily mimo velení či řízení ze strany státních činitelů.

46. Z obsahu spisové dokumentace krajský soud zjistil, že posledním místem bydliště žalobce v Libanonu (než žalobce vyhledal úkryt u kamarádů v palestinském táboře), byl Bejrút, ulice Kornesh Almazraa (Corniche Mazraa) nacházející se v blízkosti centra města (centrální čtvrti). Žalobce tudíž trvale nepobýval v oblasti jižního předměstí Bejrútu ani jiné hnutím Hizballáh kontrolované oblasti, nýbrž bydlel na území prokazatelně kontrolovaném a spravovaném centrální libanonskou vládou a jí podřízenými bezpečnostními složkami.
47. Dle konstantně zastávaného právního názoru Nejvyššího správního soudu obecně platí, že je povinností žadatele o mezinárodní ochranu před podáním žádosti o udělení mezinárodní ochrany vyčerpat veškeré v kontextu situace v zemi původu relevantní a dostupné vnitrostátní prostředky nápravy v domovském státu (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 6. 2008, č. j. 8 Azs 23/2008-75). Vyhrožování či nátlak ze strany soukromých osob nelze považovat za pronásledování ve smyslu zákona o azylu, jestliže ze zpráv, které byly podkladem pro rozhodnutí správního orgánu, vyplývá, že politický systém v domovské zemi žadatele dává občanům možnost domáhat se ochrany svých práv u státních orgánů, a tyto skutečnosti nebyly v řízení vyvráceny (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 12. 2003, č. j. 4 Azs 38/2003-36). V rozsudku ze dne 14. 11. 2013, č. j. 5 Azs 12/2012-44, potom Nejvyšší správní soud dovodil, že pokud je zjevné, že orgány v zemi původu nejsou schopny či ochotny účinnou ochranu před vážnou újmu (pronásledováním) způsobenou nestátními (soukromými) subjekty poskytnout, nelze po žadateli požadovat, aby se na tyto orgány či jiné subjekty obracel.
48. V posuzované věci se žalobce s žádostí o pomoc na libanonské státní orgány vůbec neobrátil, přestože tyto na základě výše citovaných informačních zdrojů byly žalobci schopny zajistit na jimi ovládaném a kontrolovaném území dostatečnou a účinnou ochranu. Jak plyne z protokolu o poskytnutí údajů k žádosti o mezinárodní ochranu, žalobce se na státní orgány s prosbou o pomoc neobrátil z důvodu přesvědčení, že je Hizballáh příliš mocný a ani státní orgány v tomto ohledu nic dělat nemohou. Takový pohled považuje krajský soud mírně řečeno za příliš zjednodušený. Z podkladů vyplývá, že značná část území Libanonu, vč. oblasti posledního trvalého bydliště žalobce byla pod kontrolou centrální vlády. Ta prostřednictvím jí podřízeného bezpečnostního aparátu tuto oblast efektivně kontroluje. S ohledem na tyto informace lze dle krajského soudu důvodně předpokládat, že pokud by se žalobce s žádostí o pomoc na příslušné státní orgány obrátil, byly by mu tyto schopné poskytnout před jednáním ze strany hnutí Hizballáh dostatečnou a účinnou ochranu. Jelikož žalobce v minulosti s libanonskými orgány žádné problémy neměl, lze dle krajského soudu rovněž předpokládat, že by mu tyto orgány byly ochotné s jeho problémy s hnutím Hizballáh požadovanou pomoc poskytnout.
49. V tomto ohledu se tak krajský soud plně ztotožnil se závěry žalovaného, pokud dovodil, že žalobci objektivně nic nebránilo v tom, aby nejprve využil vnitrostátních prostředků nápravy, které mu právní řád Libanonu nabízí, a až za situace, kdy by se mu vnitrostátní ochrany nedostalo, vycestoval do zahraničí a požádal o mezinárodní ochranu.

50. Nezávisle na shora uvedeném pak dospěl krajský soud rovněž k závěru, že žalobce mohl své problémy s hnutím Hizballáh úspěšně vyřešit pomocí přesídlení do jiné části země.
51. Pro přijetí tohoto závěru vedlo krajský soud především to, že dle podkladových informací hnutí Hizballáh fakticky kontroluje pouze vymezené, převážně šiitské, části země (jižní předměstí Bejrútu, údolí Bekáa na severovýchodě země a oblasti situované na jihu země). Značnou část libanonského území tedy Hizballáh nekontroluje a nemá zde žádný vliv. Většina území je pod kontrolou oficiálních libanonských orgánů, které, jak plyne z citovaných podkladů, jsou schopny zajistit na jimi ovládaném území dostatečnou a účinnou ochranu. Krajský soud v azylovém příběhu žalobce nenalezl žádné okolnosti, které by mu bránily v tom, aby své problémy s hnutím Hizballáh úspěšně vyřešil přesídlením do státními orgány kontrolované, zpravidla sunnitské, části země. Ostatně žalobce institutu vnitřního přesídlení již v minulosti úspěšně využil. Na tomto místě krajský soud připomíná výpověď žalobce, podle které se po incidentu s členy Hizballáhu na univerzitě úspěšně ukryl u kamarádů v palestinském táboře v Bejrútu. Zde žalobce pobýval až do svého vycestování ze země a za dobu svého pobytu v táboře s členy Hizballáhu do žádného styku nepřišel.
52. Na základě výše uvedeného se tudíž krajský soud nemohl ztotožnit s námitkou žalobce, že by přesídlení jeho problém nijak neřešilo, protože je Libanon příliš malý. Krajský soud naopak přisvědčil žalovanému, že žalobce mohl namítanému pronásledování čelit pomocí přesídlení uvnitř země samotné. Udělení azylu připadá v úvahu až tehdy, pokud je institut vnitřního přesídlení neefektivní, příp. vnitřní přesídlení není s ohledem na okolnosti v zemi původu z povahy věci možné. Tak tomu ale v případě žalobce nebylo.
53. Co se pak všeobecně nevyhovujících životních podmínek palestinských uprchlíků v Libanonu týče, krajský soud uvádí, že se žalovaný těmito skutečnostmi v napadeném rozhodnutí podrobně zabýval. Za účelem posouzení situace palestinských uprchlíků žijících na libanonském území si žalovaný opatřil Informaci OAMP Libanon: Postavení Palestinců registrovaných UNRWA v Libanonu ze dne 20. 1. 2020. Tu poté doplnil o informace plynoucí z Výroční zprávy Ministerstva zahraničních věcí USA: Libanon ze dne 10. 6. 2020. Zjištěné poznatky žalovaný vyhodnotil v kontextu azylového příběhu žalobce, přičemž dospěl k závěru, že ačkoliv je situace Palestinců v Libanonu komplikovaná, sama o sobě pro udělení azylu žalobci nesvědčí. Tento závěr pak žalovaný podpořil rovněž tím, že dle skutkových zjištění vedl žalobce na poměry palestinských uprchlíků nadstandardní život.
54. Aby bylo možné žalobci azyl ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu udělit, je zapotřebí, aby namítané poměry palestinských uprchlíků v Libanonu svou povahou (zejm. intenzitou a četností) dosahovaly pronásledování ve smyslu zákona o azylu, tedy závažným způsobem porušovaly základní lidská práva žalobce. V posuzovaném případě tomu tak nebylo. Krajský soud nechce v žádném případě zlehčovat nelehkou a komplikovanou situaci Palestinců žijících v Libanonu, je však nucen konstatovat, že současná situace, kdy nejsou palestinští uprchlíci vnímáni jako plnohodnotní členové společnosti (je jim odpírán přístup k určitým veřejným funkcím, čelí ústrkům na trhu práce či při přístupu ke vzdělání) *per se* dostatečný důvod pro udělení mezinárodní ochrany nepředstavuje. K témuž závěru dospěl ve zrušujícím rozsudku též Nejvyšší správní soud.

55. Pokud jde o žalobcem odkazované zprávy UNRWA stran dopadů finanční a koronavirové krize na palestinské uprchlíky v Libanonu, tyto podle názoru krajského soudu z velké části pouze dokládají žalovaným zjištěný skutkový stav, tedy obtížnou a nezáviděníhodnou situaci palestinských uprchlíků v Libanonu. Krajský soud nepopírá, že se celosvětová koronavirová a finanční krize jistě neblaze podepsala též na poměrech palestinských uprchlíků v Libanonu, avšak, jak již konstatoval výše, tyto skutečnosti samy o sobě bez dalšího nenaplnují definiční znaky pronásledování ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu.
56. Nadto krajský soud připomíná, že žalobce žil v Libanonu na poměry palestinského uprchlíka skutečně kvalitní život. Z obsahu spisové dokumentace je patrné, že žalobci bylo umožněno studovat na univerzitě a po ukončení studia zamýšlel pracovat ve zdravotnictví jako zdravotní bratr. Vedle toho se profesionálně věnoval fotbalu. Současně nežil (s výjimkou doby, kdy se zde skrýval u přátel) v uprchlickém táboře, nýbrž bydlel nedaleko centra v hlavním městě Bejrútu. Žalobci byly bez komplikací vydány potřebné cestovní doklady a bylo mu umožněno vycestovat do zahraničí (Sýrie) a vrátit se zpět. Po incidentu v Sýrii se žalobci dostalo patřičné zdravotní péče. Konečně finanční situaci své rodiny žalobce označil za odpovídající střední třídě. Na základě těchto důvodů vyhodnotil soud tuto námitku žalobce jako nedůvodnou.
57. Krajský soud shrnuje, že žalovaný při hodnocení podmínek pro udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu postupoval v souladu se zákonem; své úvahy opírající se o dostatečně obsáhlé, objektivní a aktuální informační zdroje vyložil srozumitelně a přezkoumatelným způsobem. Zdůvodnění žalovaného stran neudělení azylu ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu považuje soud s ohledem na skutkové okolnosti posuzované věci za zcela dostačující.
58. Podle § 14 zákona o azylu jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárních důvodů (s účinností ode dne 1. 7. 2023 již tzv. národní humanitární azyl).
59. V této souvislosti soud poukazuje na judikaturu správních soudů, podle níž není na udělení humanitárního azylu právní nárok. Posouzení možných důvodů pro udělení humanitárního azylu je otázkou správního uvážení, které soud přezkouvává pouze v omezeném rozsahu v mezích, jaké jsou u přezkumu správního uvážení nutné, aby nenahrazoval uvážení správního orgánu uvážením svým (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 10. 2003, č. j. 3 Azs 12/2003-38, a ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003-48). Míra volnosti žalovaného při zvažování důvodů pro udělení humanitárního azylu je limitována především zákazem libovůle, jenž pro orgány veřejné moci vyplývá z ústavně zakotvených náležitostí demokratického a právního státu (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004-55, či ze dne 28. 1. 2015, č. j. 1 Azs 200/2014-27).
60. Humanitární azyl lze udělit v případě hodném zvláštního zřetele a zpravidla nepřichází v úvahu tehdy, když tvrzení žadatele je třeba zvažovat v rámci důvodů pro udělení azylu podle § 12 a § 13 zákona o azylu nebo důvodů pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a a § 14b zákona o azylu. Ve vztahu k účelu a smyslu humanitárního azylu potom Nejvyšší správní soud ve zmíněném rozsudku ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004-55, konstatoval, že: „*smysl institutu humanitárního azylu lze spatřovat v tom, aby rozhodující*

správní orgán měl možnost azyl poskytnout i v situacích, na něž sice nedopadá žádná z kautel předpokládaných taxativními výčty ustanovení § 12 a § 13 zákona o azylu, ale v nichž by bylo přesto patrně „nehumánní“ azyl neposkytnout. [...] Správní orgán díky tomu může zareagovat nejen na varianty, jež byly předvídatelné v době přijímání zákona o azylu jako obvyklé důvody udělování humanitárního azylu – sem lze příkladmo zařadit například udělování humanitárního azylu osobám zvláště těžce postiženým či zvláště těžce nemocným; nebo osobám přicházejícím z oblastí postižených významnou humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory – ale i na situace, jež předvídané či předvídatelné nebyly.“

61. Vzhledem ke shora citované dikci § 14 zákona o azylu musel žalovaný v posuzovaném případě zjistit existenci důvodu hodného zvláštního zřetele. Z obsahu správního spisu i napadeného rozhodnutí vyplývá, že se zabýval rodinnou, sociální i ekonomickou situací žalobce a přihlédl též k jeho věku a zdravotnímu stavu. Žalobce však ve své žádosti o udělení mezinárodní ochrany ani v dalším průběhu správního řízení neuvedl žádné mimořádné okolnosti, které by byly důvodem pro možné udělení humanitárního azylu. Ani z výpovědi žalobce v průběhu správního řízení nevyplynul důvod hodný zvláštního zřetele pro udělení azylu podle § 14 zákona o azylu. Žalobce je dospělou, svéprávnou osobou, jež si vlastním přičiněním může zajistit zaměstnání a na život si vydělávat prací. Současně žalobce prohlásil, že je zdravý, s ničím se neléčí a neužívá žádné léky. Jeho rodinní příslušníci žijí v Libanonu, popř. v Sýrii; v České republice žalobce žádné příbuzné nemá.
62. V této souvislosti soud připomíná, že na udělení humanitárního azylu není právní nárok, je udělován pouze za výjimečných okolností a v případech, kdy nebyl shledán důvod pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu a zároveň by bylo nehumánní azyl neudělit. Takové okolnosti žalovaný v případě žalobce neshledal, a proto zcela po právu žalobci azyl podle § 14 zákona o azylu neudělil. Není přitom pravdou, že by své rozhodnutí nezdůvodnil, jak míní žalobce. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí jednoznačně plynou jak hodnotící kritéria (rodinná, sociální a ekonomická situace, věk, zdravotní stav žalobce), tak konkrétní skutková zjištění k osobě žalobce. V tomto ohledu shledal soud námitku žalobce neopodstatněnou.

B) Podmínky pro udělení doplňkové ochrany

63. K námitkám týkajícím se otázky naplnění důvodů pro udělení doplňkové ochrany ve smyslu § 14a a § 14b zákona o azylu krajský soud uvádí následující.
64. Podle § 14a odst. 1 zákona o azylu se doplňková ochrana udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.
65. Podle § 14a odst. 2 zákona o azylu se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo

vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

66. Žalovaný posoudil azylový příběh žalobce v intencích výše uvedených ustanovení a dospěl k závěru, že žalobce zákonné podmínky pro udělení doplňkové ochrany nesplňuje, neboť mu v případě návratu do země jeho posledního trvalého bydliště nebezpečí vážné újmy nehrozí. S takovým hodnocením žalobce nesouhlasí, přičemž má za to, že v jeho případě byly naplněny důvodné obavy vážné újmy upravené v § 14a odst. 2 písm. b) a d) zákona o azylu.
67. Ve vztahu k nebezpečí vážné újmy podle § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu (nebezpečí mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání) žalobce opětovně upozornil na své dosavadní problémy s hnutím Hizballáh. V této souvislosti se obává, že by mu po návratu do Libanonu hrozila reálná a bezprostřední újma na životě či zdraví. Zároveň měl žalovaný nesprávně aplikovat judikaturu Evropského soudu pro lidská práva (dále jen „ESLP“), resp. postupovat v rozporu s ní.
68. Krajský soud v mezích shora uvedených žalobních bodů přezkoumal závěry žalovaného stran neudělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu, přičemž dospěl k závěru, že v případě žalobce skutečné nebezpečí vážné újmy v podobě mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání nehrozí.
69. Při interpretaci pojmu „nelidské nebo ponižující zacházení či trest“ ve smyslu § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu je třeba vycházet z rozsudků ESLP. Z jeho judikatury vyplývá, že pouhá možnost špatného zacházení nemá sama o sobě za následek porušení čl. 3 EÚLP [z ní přejato ust. § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu]. Pro porušení čl. 3 EÚLP je zapotřebí, aby nebezpečí hrozilo bezprostředně a reálně. Reálné nebezpečí přitom neznamená jistotu, ale určitou míru pravděpodobnosti, že k porušení práv v zemi původu skutečně dojde (k testu reálného nebezpečí srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 3. 2008, č.j. 2 Azs 71/2006-82). Při hodnocení reálnosti nebezpečí je pak třeba posoudit jak obecnou situaci v zemi původu, tak individuální okolnosti příběhu žadatele.
70. V tomto ohledu žalovaný z dostatečně spolehlivých, objektivních a aktuálních informačních zdrojů zjistil, že extrémistické hnutí Hizballáh kontroluje pouze vymezené (převážně šíitské) části Libanonu, a to jižní předměstí Bejrútu, údolí Bekáa v severovýchodní části země a příhraniční oblasti na jihu země. Zbylé části libanonského území, vč. místa posledního trvalého bydliště žalobce, jsou podle těchto podkladů prokazatelně pod kontrolou mezinárodně uznávané libanonské vlády. Ze zajištěných podkladů rovněž plyne, že se libanonským státním orgánům (Vnitřní bezpečnostní síly, Ředitelství obecné bezpečnosti, Libanonské ozbrojené síly, Generální ředitelství státní bezpečnosti a Vrchní rada státu) daří na jimi ovládaném a kontrolovaném území zajistit dostatečnou a účinnou ochranu, a to i před působením hnutí Hizballáh. Lze tak legitimně předpokládat, že pokud by se žalobce se svými problémy na státní orgány obrátil, byly by mu tyto schopny a s ohledem na to, že žalobce se státními orgány v minulosti žádné problémy neměl, taktéž ochotny potřebnou pomoc poskytnout.
71. Nelze proto hovořit o naplnění požadavku reálnosti hrozícího nebezpečí ve smyslu judikatury ESLP, a tedy i ve smyslu § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu, za situace, pokud má žalobce v zemi posledního trvalého bydliště k dispozici dostatečné vnitrostátní mechanismy k řešení svých problémů, přičemž z okolností azylového

příběhu neplynou žádné indicie v tom směru, že by žalobce nemohl tyto prostředky využít. Naplnění požadavku reálnosti nebezpečí mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání pak v případě žalobce brání rovněž to, že mohl své problémy s hnutím Hizballáh úspěšně vyřešit za pomoci vnitřního přesídlení do jiné, Hizballáhem nekontrolované, části země.

72. Krajský soud proto uzavírá, že žalovaný při hodnocení podmínek doplňkové ochrany podle § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu postupoval v souladu s ustálenou judikaturou ESLP, jejíž závěry správně aplikoval na azylový příběh žalobce. Na tomto závěru nemůže nic změnit ani skutečnost, že v odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný poukázal též na judikатурní závěry, které nejsou, s ohledem na skutkové odlišnosti, v projednávané věci aplikovatelné.
73. Vycestování žalobce do místa jeho posledního trvalého bydliště není ani v rozporu s mezinárodními závazky České republiky. Soud opětovně připomíná, že obecně nepříznivé podmínky palestinských uprchlíků v Libanonu samy o sobě pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu nesvědčí. V této souvislosti pak nelze pominout ani osobní situaci žalobce, který žil v Libanonu na poměry palestinských uprchlíků nadstandartní život (studoval na univerzitě, nežil v uprchlickém táboře, profesionálně se věnoval fotbalu).
74. Konečně co se namítaného zásahu do práva na soukromý a rodinný život zaručeného čl. 8 EÚLP týče, ani této námitce nemohl krajský soud přisvědčit. Podle konstantní judikatury správních soudů nejsou ani rodinné a sociální vazby, ani pokročilá asimilace důvodem pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 1. 2009, č. j. 2 Azs 66/2008-52). Z recentní judikatury lze v této souvislosti odkázat na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 6. 2015, č. j. 1 Azs 84/2015-24, v němž tento soud dovodil, že každé vycestování cizince, a to zvláště v případě jeho předchozího dlouhodobého pobytu v České republice, může obecně představovat zásah do jeho rodinného a soukromého života.
75. Pro úplnost krajský soud podotýká v souladu s právním názorem vyjádřeným např. v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 11. 2008, č. j. 5 Azs 46/2008-71, že rozhodnutí správního orgánu o zamítnutí žádosti o mezinárodní ochranu či rozhodnutí o neudělení azylu ani doplňkové ochrany v situaci, kdy žadatel nesplňuje zákonné podmínky pro udělení mezinárodní ochrany, samo o sobě nevylučuje pobyt takového cizince na území ČR, jsou-li k tomu dány rodinné důvody. Tuto otázku je však třeba řešit dle zákona o pobytu cizinců.
76. V tomto ohledu na věci nic nemění ani předložený oddací list, podle něhož žalobce uzavřel manželství dne 16. 6. 2023 s občankou České republiky Zuzanou Dubovou, s níž podle svého tvrzení čeká dítě. S ohledem na datum uzavření sňatku nelze než konstatovat, že žalobce je v ČR ženatý teprve velmi krátce, a tudíž nelze hovořit o trvalých a pevných rodinných vazbách. Samotný fakt, že žalobce se stal rodinným příslušníkem českého občana jako občana EU (§ 15a odst. 3 zákona o pobytu cizinců), není z pohledu doplňkové ochrany relevantní. Tento status mu však dává možnosti k získání pobytového oprávnění v režimu zákona o pobytu cizinců, a to např. krátkodobé vízum (§ 20 zákona o pobytu cizinců), či povolení k přechodnému pobytu.
77. Krajský soud nepřehlédl, že status žalobce jako palestinského uprchlíka, který je registrován UNRWA, a zároveň a je nepochybně komplikací, která může získání těchto

pobytových oprávnění ztížit. Nicméně na druhé straně krajský soud podotýká, že soukromého a rodinného života cizince je zákonem upravena i v kontextu institutu správního vyhoštění (viz § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců). Pokud by správní vyhoštění žalobci hrozilo, jsou příslušné orgány povinny vyhodnotit uzavřené manželství s českou občankou jako relevantní okolnost z hlediska posouzení přiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života žalobce. Krajský soud tedy uzavírá, že ani okolnosti vyjevené v průběhu soudního řízení nezakládají důvod pro odlišný pohled stran splnění podmínek pro udělení doplňkové ochrany. Právní řád jako celek skýtá žalobci dostatek možností, jak realizovat jeho započatý rodinný život na území ČR. Nad rámec uvedeného krajský soud podotýká, že důvod pro udělení doplňkové ochrany ve smyslu § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu již byl s účinností ode dne 1. 7. 2023 zrušen, a vzhledem k intertemporálním ustanovením novely zákona č. 173/2023 Sb. (čl. II odst. 1 a 2 přechodných ustanovení) by ani v případném novém řízení nemohl být aplikován.

78. Vzhledem k výše uvedenému žalovaný zcela po právu dospěl k závěru, že žalobce nespĺňuje zákonné podmínky pro udělení doplňkové ochrany ani podle § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu, a proto mu doplňkovou ochranu neudělil. Soud uzavírá, že žalovaný dostal své povinnosti dostatečně zjistit skutkový stav a řádně se vypořádal se všemi žalobcem uváděnými důvody odchodu ze země původu v žádosti o udělení mezinárodní ochrany.

VII. Závěr a náklady řízení

79. Ze všech shora uvedených důvodů rozhodl krajský soud o žalobě tak, že ji v plném rozsahu zamítl, jak je uvedeno ve výroku I. tohoto rozsudku.
80. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto ve smyslu § 60 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl na věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V dané věci neúspěšný žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok II.) a žalovanému v souvislosti s tímto řízením žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly, respektive ani úhradu nákladů řízení nepožadoval, pročť se mu náhrada nákladů řízení nepřiznává (výrok III.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvojím vyhotovení u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 29. srpna 2023

JUDr. Lukáš Hlouch, Ph.D., v.r.
samosoudce

